

fynsk Landsret. Hvis det ikke er Meningen, saa vilde Fynboerne have forandret sig mere, end jeg tror, de er tilbøjelige til at gøre, for hver Gang jeg er stødt paa Fynboer i denne Sag, har det altid været dette: Landsretten til Odense. Det har været det, som Fynboerne vilde, og oprigtig talt, jeg tror, de er nu, som de var før, der er blot den Forskel, at nu ser de en Mulighed for at faa denne Ordning listet igennem.

At det saa vil have videre Konsekvenser, det nærer jeg heller ingen Tvivl om. Det vil naturligvis gaa ganske gradvis med denne Landsrettens Overflytning til Odense; man begynder med 2 Dommere i Odense og 4 i Sønderborg, foruden Præsidenten og Justitssekretæren i Sønderborg; saa flytter man Præsidenten over til Odense, og Justitssekretæren, for de hører jo sammen, og saa en Dommer mere, for det er bedre alligevel at have de flere Dommere der, hvor de flere Sager er; og saa til sidst bliver de to Dommere, der sidder tilbage i Sønderborg, suget over til Odense. Naar man er kommet saa vidt — og jeg tror, at dette vil ske nogenlunde hurtigt —, vil man da faa den ejendommelige Situation frem, at man har en Landsret i Odense og ingen i Aarhus. Og hvad vil saa Aarhus sige? Ja, Aarhus vil sige: Lad os dog nu se paa, hvordan Forholdet naturligt ligger her i Landet, det er dog Aarhus, der er bestemt til at være den egentlige By her i Danmark efter København, lad os derfor faa flyttet denne Landsret derhen, hvor den hører hjemme.

Der aabner sig saaledes et vidt Perspektiv her, og jeg tror, at hvis de forskellige Medlemmer, som nu er interesserede i at medvirke til denne Bevarelse af Søndre Landsret, faar Øjnene op for Perspektivet, vil deres Varme for Sagen muligvis blive en lille Smule afkølet.

Saa taler man om Særegenheden ved Retsordningen dernede. Derom vil jeg sige, at det Antal Sager dernede, der er præget af de særlige sønderjydske Forhold, er ganske underordnet, og at det vil være særdeles let ved en passende Anbringelse af de særlige sagkyndige Dommere at overflytte det sagkyndige Element til den Ret, der skal have Sagerne, saa dette Spørgsmaal volder ingen Vanskelighed. Den nationale Sammensmeltning foregaar jo ogsaa langt bedre ved, at man lægger hele Sønderjylland ind under Viborg.

Den større Umiddelbarhed, siger man dernæst. Ja, det er et af de Ord, jeg kunde næsten fristes til at sige Slagord, som man altid forstaar at anvende, naar det gælder om at tjene stedlige Interesser. Disse

stedlige Interesser møder sjældent saadan helt upaaklædt frem, de draperer sig gerne i et eller andet, og ved denne Lejlighed har de nu draperet sig i Umiddelbarhed. Det er ogsaa rigtigt nok, at man skal stræbe efter Umiddelbarhed, den bør blot begrænses af Bekostningshensyn; men jeg vil dog dertil sige, at man kan naa meget vidt ved at give Landsretterne en større Beføjelse til at rejse ud og foretage Sagerne ude omkring, og det er man ingenlunde uvillig til indenfor Landsretterne. Jeg skal bl. a. nævne, at ved Østre Landsrets 6te Afdeling, som jeg havde den Ære at gøre Tjeneste ved sidste Aar, behandlede vi f. Eks. nede i Nykøbing paa Falster en Sag, der havde stærk lokal Interesse, skønt vi i og for sig lige saa vel kunde have foretaget den i København; og paa samme Maade blev den bekendte Ryslingsag behandlet i Odense, fordi man erkendte, at Offentligheden derovre havde et naturligt Krav paa at være til Stede under denne Retsforhandling. Dette viser, at man fra Retternes Side er villig til at imødekomme de rimelige Hensyn paa dette Punkt, og man kan ganske utvivlsomt komme noget videre i den Retning, end man er naaet, men man skal blot ikke overdrive dette.

Naar det siges i Motiverne, at Søndre Landsret kan lettere holde Ret i Odense end Østre Landsret, vil jeg henstille til den højtærede Justitsminister at gøre lidt nærmere Rede for dette. For hvis han vil tage Togplanen og se, hvorledes Forbindelserne er, vil han komme til det stik modsatte Resultat. Jeg har nemlig undersøgt dette, og jeg har alle disse Tal her; men dem skal jeg sikaane for, indtil vi maa ske kommer nærmere ind paa Spørgsmaalet.

Jeg skal saa sige med Hensyn til den foreslaaede Organisation, at man har, saa vidt jeg ved, tænkt sig, at der skulde bo 2 Dommere i Odense og 4 i Sønderborg — saaledes er det i alt Fald sagt mig, at det var Tanken —, og saa ser man jo det ganske ejendommelige Tilfælde, at man faar en Landsret, der bestaar af 6 Medlemmer, hvoraf de 4 har et stort Bestillingstillæg paa over Halvdelen af deres Lønning, medens de 2 intet har. Det lægger jeg for saa vidt mindre Vægt paa, fordi det er en forbigaaende Ting, som man kommer ud over, idet det særlige sønderjydske Tillæg falder bort i 1927, og det gaar jeg ud fra, at man fra alle Sider vil være enig om at fastholde. Men man faar ogsaa dette, at Elasticiteten i Retten mangler. Nu ved jeg, at man maa ske tænker sig, at Underdommeren i Odense skulde medvirke. Men det vil være et meget